

Natuur.oriolus

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Retouradres: Natuurpunt,
Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

VLAAMS DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ORNITHOLOGIE | SEPTEMBER 2021 | JG 87 | NR 3
NATUURPUNT | COXIESTRAAT 11 | B-2800 MECHELEN



natuurpunt 
Studie

EuroBirdPortal

85

Steenuil Vlaanderen
2000-2020

90

Broedgeval Hop

98

Schaarse vogels voorjaar 2021

Simon Feys



Steppekiekendief *Circus macrourus* mannetje. 12/04/2021. Avekapelle (W) (Foto: Filip De Ruwe)

Op een 25-tal locaties werden **Krooneenden** *Netta rufina* gezien, het hoogste aantal op één plaats bedroeg 3 exemplaren bij Zaventem. **Witoogeenden** *Aythya nyroca* werden van een 10-tal locaties gemeld. Op 8/03 werden nog 3 **Ijseenden** *Clangula hyemalis* gezien bij De Haan. De eerste **Kwartelkoning** *Crex crex* van het jaar werd op 23/05 gehoord. Het eerste **Porseleinhoen** *Porzana porzana* werd dan weer op 25/03 geringd bij Dendermonde. **Kraanvogels** *Grus grus* werden de hele periode waargenomen. Heuglijk nieuws kwam er uit Limburg, waar deze soort voor het eerst tot broeden kwam in de Vallei van de Zwarte Beek. Gedurende de hele periode werden in totaal 16 **Roodhalsfuten** *Podiceps grisegena* gezien, op enkele locaties waren 2 exemplaren aanwezig. Op 6 locaties werden in totaal 7 **Kuifduikers** *P. auritus* gezien, de Gavers in Harelbeke waren op 11/04 goed voor 2 exemplaren. Met 6 exemplaren was het een goed voorjaar voor **Griël** *Burhinus oediacnemus*. Op 29/03 verschenen de eerste 3 **Steltkluten** *Himantopus himantopus* in de Gentbrugse Meersen. Op 22/04 vloog de eerste **Morinelplevier** *Charadrius morinellus* over De Haan. De grootste groep die tijdens het voorjaar werd gezien bestond uit 20 exemplaren, en was op 6/05 aanwezig bij Veurne. Van 8 t.e.m. 26/04 waren 2 **Rosse Franjepoten** *Phalaropus fulicarius* aanwezig in het Zwin bij Knokke. Een ander exemplaar vloog op 11/04 langs Nieuwpoort. De enige **Poelruiter** *Tringa stagnatilis* van het voorjaar werd op 23/03 gezien in de IJzervallei bij Alveringem. Een **Vorkstaartmeeuw** *Xema sabini* vloog op 6/04 langs Nieuwpoort. Er werden nog 6 **Grote Burgemeesters** *Larus hyperboreus* gezien, alle langs de kust. Op 31/03 vloog de eerste van een 30-tal **Reuzensterns** *Hydroprogne caspia* over de haven van Zeebrugge. **Witwangsterns** *Chlidonias hybrida* werden van 8 locaties gemeld. Het grootste groepje werd op 15/05 langs de Grensmaas

gezien en bestond uit 4 exemplaren. De enige 2 **Witvleugelsterns** *Chlidonias leucopterus* van de periode waren op 20/05 aanwezig bij Eke. **Parelduikers** *Gavia arctica* werden enkel langs de kust gezien, met waarnemingen bij Zeebrugge, Oostende en De Haan. Opmerkelijk was de **Kuifaalscholver** *Gulosus aristotelis* die op 23/04 over Gentbrugge vloog. In de laatste week van mei was er ook een exemplaar aanwezig in de haven van Zeebrugge. Solitaire **Zwarte Ibissen** *Plegadis falcinellus* zaten op 19/05 bij Bonheiden, en op 23/05 in het Zwin bij Knokke. Op 4/05 zat de eerste **Woudaap** *Ixobrychus minutus* in het Grootbroek bij Sint-Agatha-Rode. Uit een 15-tal gebieden werden **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* gemeld. In tegenstelling tot de winter, werden de grootste groepen **Koereigers** *Bubulcus ibis* niet in de IJzervallei gezien. Ditmaal waren het de polders bij Zuienkerke en de Kalkense Meersen, op beide plaatsen werd een groep van 10 Koereigers geteld. **Grijze Wouw** *Elanus caeruleus* is ondertussen een zekerheid in het voorjaar, in 2021 werden er 11 exemplaren waargenomen. Op 9 en 10/05 kon een groep van een 30-tal **Vale Gieren** *Gyps fulvus* doorheen Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant gevolgd worden. De laatste dagen van mei werden nog 3 solitaire exemplaren gezien. Op 20/04 vloog een **Slangenarend** *Circaetus gallicus* over Koersel, vanaf 16/05 verbleef er 1 op het Groot Schietveld in Brecht. De eerste van een 10-tal **Steppekiekendieven** *Circus macrourus* vloog op 1/04 over Lissewege. Op 17/04 werd de eerste **Grauwe Kiekendief** *Circus pygargus* waargenomen. Net zoals in 2020 was er ook dit voorjaar een broedgeval bij Vleteren, door de hevige regenval in juni echter gingen de eieren verloren. De opmars van **Hop** *Upupa epops* zette zich ook dit voorjaar door, met waarnemingen uit een 70-tal km-hokken en een geslaagd broedgeval in Het Hageven (zie dit nummer pag. 98-101).

9 mei was de eerste dag van het voorjaar waarop **Bijeneters** *Merops apiaster* werden gezien, er waren die dag waarnemingen op vijf locaties. Gedurende de rest van de maand werden nog op meer dan 25 locaties Bijeneters waargenomen. De eerste **Draaihals** *Jynx torquilla* zat op 1/04 bij Geel. Over Houthalen-Helchteren vloog op 28/04 en 13/05 telkens een **Roodpootvalk** *Falco vespertinus*, over Kalmthout vloog er 1 op 11/05. De laatste **Klapekster** *Lanius excubitor* van het voorjaar werd op 9/05 gezien in het Hageven bij Pelt. **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* werden op 8 locaties waargenomen, een groepje van 4 op 22/03 bij Damme was het hoogste aantal op één plaats. Buiten de klassieke plaatsen aan de westkust werden er **Kuifleeuweriken** *Galerida cristata* gezien bij Vlissegem op 12/03 (2 exemplaren), en op 9/05 vloog er 1 over de Fonteintjes bij Zeebrugge. Met minstens 6 exemplaren was het een goed voorjaar voor **Roodstuitzwaluw** *Cecropis daurica*. Vooral de 2 pleisterende exemplaren in de Gentbrugse Meersen konden op veel bekijks rekenen. Opvallend waren de twee voorjaarswaarnemingen van **Bladkoning** *Phylloscopus inornatus*: op 20/04 bij Ekeren en op 27/04 bij Zandvliet. In het Molsbroek bij Lokeren zat op 9/03 een **Siberische Tjiftjaf** *Phylloscopus collybita tristis*. **Grote Karekieten** *Acrocephalus arundinaceus* werden uit een 40-tal km-hokken gemeld. De eerste **Snor** *Locustella luscinioides* van het voorjaar zong op 23/03 bij Stuivekenskerke. **Graszangers** *Cisticola juncidis* werden op 8 locaties waargenomen. De eerste van 5 **Grote Piepers** *Anthus richardi* werd op 7/03 gezien bij Drongen. De andere 4 werden allen in West-Vlaanderen waargenomen. Tussen 10/04 en 15/05 werden meer dan 30 **Duinpiepers** *Anthus campestris* gemeld. De eerste van een 15-tal **Roodkeelpiepers** *Anthus cervinus* pleisterde vanaf 14 t.e.m. 17/04 bij Berchem (O). Op 26/05 was opnieuw een mannetje **Roodmus** *Carpodacus erythrinus* aanwezig in de Zwinbosjes bij Knokke, op 29/05 zong er 1 bij Houthulst. Op 13/03 werden 4 **Fraters** *Linaria flavirostris* gezien bij Doel, in het Zwin



➤ Roodstuitzwaluw *Cecropis daurica*. 25/05/2021. Gentbrugge – Meersen (O)
(Foto: Wouter Van Gasse)

bij Knokke werden op 18 en 21/03 nog 3 exemplaren waargenomen. De laatste **Sneeuwgors** *Plectrophenax nivalis* van het voorjaar zat op 14/03 bij Houthalen-Helchteren. Er werden uit heel de periode slechts 5 **Ortolanen** *Emberiza hortulana* gemeld: op 28/04 vlogen er 2 over het Paardenschor bij Doel, op 1/05 vloog er telkens 1 exemplaar over Overijse en Tienen, en op 19/05 werd er 1 gezien bij het Kluisendok in de Gentse Kanaalzone. Een **Dwerggors** *Emberiza pusilla* werd op 1/04 waargenomen bij Kieldrecht en op 3/04 was er een ringvangst bij Dendermonde.

Simon Feys simon.feys@natuurpunt.be

Vivara.be
Natuurbeschermingsproducten



Help de vogels

EN GENIET VAN MEER LEVEN IN JE TUIN



Speciaal voor Natuur.oriolus lezers:
10% KORTING op alle vetproducten
Ga naar www.vivara.be en gebruik de code **NO321**



Geldig t/m 30-11-2021